

הארט השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

מאת הרב יהודה צבי שפירא רב המוסדות

פרשת משפטים
תשפ"ד
גיליון 199
א לעכטיגער שבת

הזרחה וזהירות פניני ממונות

פניני פרשה

"ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם" (כ"א א)
יש לומר; בדיוק הכתוב: **'לפניהם'**, ע"פ המובא בליקוטי מוהר"ן (לה. שיהר"ן ל"ט) שיקר **אור הפנים** הוא השכל והדעת, **'חכמת אדם תאיר פניו'**. ו"הרוצה להחכים יעסוק בדיני ממונות" (ברכות ס"ג:) ולכן כאן בראשית דיני ממונות, דיוקו של קרא: **'לפניהם'**, המשכת **אור הפנים** - השכל והדעת **'בדיני ממונות'**.

"כי תקנה עבד עברי" (כ"א ב)
בוהר הק' (ריש פרשת משפטים) מרחיב על ענין **'גלגולי נשמות'** שמרומז בפרשה זו של: **עבד עברי**, ע"ש. ובמסכת ראש השנה (דף לא): **'שית אלפי שנין הוה עלמא'**. וזהו: **'שש שנים יעבוד'** - **'ובשבועית יצא לחפשי חינו'** - ענין הגאולה שתבא עם סיום סוד הגלגולים, כדבריהם (ביבמות סג): **"אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף"**.

כן אפשר להסמך בעניני זה; מהא המובא ב"חיי מוהר"ן (תמ"ו): שיש להתעקש בעולם האמת ולומר: **שמוכנים לקבל העונש** - **העיקר לא לרדת עוד פעם לגלגול שסכנתו מרובה**. וזה שאנו רואים כאן בפרשת **'עבד עברי'**, ענין ההתעקשות שהעבד אומר: **'אהבתי את אדוני...לא אצא חפשי'**.

"אם בגפו יבא בגפו יצא" (כ"א ג)
"בגפוי" גימטריא: **'אלהים'** (עם האותיות) רמז על **'דינים'**, ואין הדין נמתק אלא **בשרשו**, (ליקו"מ נא, ועוד). וזה: **'אם בגפו יבא'** - בכך גם: **'בגפו יצא'**. וזה חזוק למעשה: שגורש הדין נמצא ההרווחה, מצרה נעשה **'צרה'**, מנגע נעשה **'ענג'** וכמובא ע"כ, וביותר בספרי רבינו ומוהר"ן.

"ונתן פדיון נפשו" (כ"א ד)
בדברי רש"י: **"דמי נזק, דברי רבי ישמעאל, רבי עקיבא אומר דמי מזיק"**. ע"פ דברי רבינו (ליקו"מ קמ"ט) **ש'חצות הלילה מסוגל כמו פדיון'**. ובדבריו בליקוטי מוהר"ן (תורה ס"ז ב) שיש לבכות ולהתאבל על בנין בית המקדש - שאולי חלילה היינו מהגורמים לכך בגלגולים קודמים, וכן לא לעכב את בנינו כעת בעונינו שגם זה נקרא חורבנו.
וזהו: **'פדיון נפשו'** - **'אמירת חצות'** שהוא כמו **'פדיון'**, והוא על **'דמי נזק'** - צער החורבן שניזקנו מכך. **וידמי מזיק'** - על **החזק שלו** בחורבנו, או בעיכוב בנינו כעת ח"ו.

"אם כסף תלוה את עמי" (כ"ב כ"ד)
אפ"ל בהקדם ע"פ המובא בליקוטי הלכות (הל' העושה שליח לגבות חוב), חזוק בנושא **הלוואה**, דכמו שהקב"ה כביכול מקיים את העולם **בחסד בתורת הלוואה** גם בעת שעוברים ח"ו על רצונו, כן אנו מחויבים להידיבק במידותיו **לרחם על העניים ולבלי להיות להם כנושה**. כמו שהשי"ת אינו נוגש אותנו ומאריך לנו זמן אחר

מהא המובא ב'זוהר הקדוש' בריש פרשייתנו - פרשת משפטים (שמות צד). שפסוקים אלו בתחילת ואלה המשפטים סובב והולך על ענין הגלגולים, והזוהר מאריך שם בעניין הגלגולים.
והוא תמוה מאוד, מה הקשר לסוד הגלגולים, הרי פסוקים אלו - הם על דיני ממונות.
ובתירוצו: שבפרשת משפטים יש דינים של משא ומתן, וזה העיקר של שורש הגלגולים, שלפעמים אדם יש לו דין תורה עם מישהו והבית דין חיבו, ואדם זה יודע שהוא באמת לא היה חייב, וזהו הסוד של הגלגולים, שיאמין שבגלגול הקודם אני הייתי חייב לשני, ולכן אני צריך לשלם. וכל הצער שלפעמים אחד סובל מהשני, מי יודע אם זה לא מחמת גלגול - שחייב לו מהגלגול הקודם... וכמה דברים אלו, מחייבים אותנו - לא להישאר חייב ממון לשני, שלא נצטרך להתגלגל על כך, וכמובא ע"כ בספרי אמת.

בדיקה טובה ויסודית מדי פעם בפעם
ולחזוק בענייני ממונות, כדאי לנו לצטט בכאן קטע עם חן של אמת, מתוך שיחתו של החסיד רבי לוי יצחק בנדר זצ"ל (דיבורי אמונה ה סב):

"ישנם דברים שחייבים לדבר עליהם: אמנם יכול להיות צדיק, למדן, קדוש וטהור ממארי דחושבנא, אך צריך לעשות לעצמו גם דין וחשבון קבוע ובדיקה טובה ויסודית מדי פעם בפעם; האם הכסף שלו הוא אמנם שלו לחלוטין, האם הוא אמנם נקי בשלימות מכל רבב של נגיעה בממון הזולת; האם לא מעורבות בממונו שאלות על הכסף? האם אין בין כספו כזה השיך לאחרים?... והיה אם אמנם יתברר לו שהוא צריך להשיב, שישבי מידי! ואל ישהה אצלו כסף שאינו שלו ולו לזמן קצר... כדי שלא יתעוררו שום דין ודברים וסכסוכים - גם אם אתה מרגיש עצמך צודק - החזר הכסף וחסל!
ואם אמנם מתעוררים אצלך ספקות על הממון למי הוא שיך, אדרבה, נהג לחומרה, החזר יותר, עד שיצא מלבך הספק לגמרי..." (כמובן שאין הדברים מורים, באם חברו חייב להחזיר לו ע"פ דין תורה).

"תורה" מלשון **"הוראה"**, ניקח הוראה ודרך מפרשייתנו על הזהירות הגדולה הנצרכת בענייני ממונות, בבין אדם לחבירו, שרשי מצוות אלו גבוהים ורמים הם ביותר - וכדאי הם הזהירות המופלגת בכך.

שירת הפרשה

"וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים" - בַּפְּרָשָׁה כְּתוּבָה בַּפְּסוּקִים
דִּינֵי בֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ הֵם מִהֵרָ סִינֵי פְּרָאשׁוּנִים.
טַעֲמֵי הַמְּפֹזָוֹת גַּם אֵלֶּה הַנִּרְאִים כְּאֵלֶּי וּמוֹנְנִים
אֵינֶם אֶלָּא חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים, שְׁרָזְיָה כְּמוֹסִים.
הַזְהִירוֹת בְּמִמּוֹן חֵבְרוֹ בְּסוּד הַגְּלִגּוּלִים מוֹבָאִים
עֲקֵב כֶּף - כְּמֹה זְהִירוֹת וְשִׁמְרָה בְּכֶף נִצְרָכִים.
גַּם בַּפְּרוּטָה קִטְנָה עֲלִינוּ לְהִיּוֹת שְׂמוּרִים
מְשֻׁמִּים גַּם עַל זֹאת גּוֹבִים וְנִתְבָּעִים.

השבוע ב"פרשתנו" אנו קוראים על דינים הנוגעים בדיני ממונות ובין אדם לחבירו, זהירות מגניבה וגזילה, מצוות הלוואה לעני, לא ליקח ריבית, ועוד. וכבר עמדו על כך מפרשי התורה-בדברי רש"י בתחילת הפרשה על הפסוק **"ואלה המשפטים"**: **"כל מקום שנאמר "אלה" פסל את הראשונים. "ואלה" - מוסיף על הראשונים. מה הראשונים מסיני אף אלו מסיני"** לומר; שגם דינים אלו הנראים לנו שאנו מבינים אותם בשכלנו, אינם כך, אלא תורה מסיני הם.

אין אנו מקיימים אותם כי השכל מחייב
וכך הם דבריו בשיחות הר"ן (קט"ז): אחד היה מדבר עמו, והיה משבח את איש אחד שמתנהג ביושר, ואמר עליו בלשון אשכנז שהאיש הזה הוא אורינטליך (אדם ישר). ענה הוא זכרונו לברכה ואמר: שעל איש ישראלי אין שייך לומר אורינטליך. כי אומות העולם יש להם נהגות נימוסיות מה שהשכל והיושר מחייב, שזה נקרא אורינטליך. אבל ישראל עם קדוש אפילו אלו המצוות שהם מצד דרך ארץ, מה שהיושר והשכל מחייב, אפילו אלו המצוות אין עושים מחמת דרך ארץ, מצד חיוב השכל והיושר, רק מגזרת המלך הבורא יתברך שמו שציווה עלינו בתורתו לעשות כך: וזה שאמר דוד המלך עליו השלום (תהלים קיט לב): **"דרך מצוותיך ארוץ"**. הינו שאפילו המצוות והנהגות שנקראים 'דרך'... שמצד הדרך ארץ והיושר מחויבים להתנהג כך, כגון לבלי לגזול את חברו וכיוצא בזה... מצוותיך ארוץ". היינו שאינו מקים מצד דרך ארץ, כי אם מחמת מצוות התורה הקדושה...

ועל כן אמרו רבותינו זכרונום לברכה (ביבמות סא): **"ישראל קרויים אדם ואין העכו"ם קרויים אדם"**. כי אד"ם הוא ראשי תבות: **"דין מצוותיך ארוץ"** כי ישראל עם קדוש, אפילו המצוות שהם מצד השכל ודרך ארץ, גם אותם המצוות אינם מקיימים מצד היושר כי אם מחמת מצוות התורה הקדושה. ועל כן הם קרויים אד"ם בחינת: **"דין מצוותיך ארוץ"**. ועיין עוד בליקוטי הלכות (ניקין ד יח) על אלו האומרים טעמים של הבל על המצוות הקדושות...
ובהמשך דבריו שם: **"אך באמת, כל בריאת העולם ומלואו הכל נברא בשביל האדם כדי שיעבוד השי"ע"** התורה והמצוות שנתן לנו. כי כל מצוה ומצוה, וכל אות ואות מהתורה הקדושה, כולם הם שיעורים וצמצומים קדושים לזכות על ידם להשגות אלוקות לנצח, שזהו עיקר חיים נצחיים...".

לחשיג על ה קאפיקע של השני
וכשאנו עוסקים פרשת **"משפטים"**, פרשה שבה הוזכרו על הזהירות הגדולה הנצרכת בענייני ממונות, כדאי לצטט **"שיחה לימודית זו, מספר ישיח שרפי קודש"** (ג תפג) בספרו: **כששאל פעם החסיד הנודע בעבודת השם כחד משרפי מעלה - רבי געצי מאומאן, את הרה"ק רבי אברהם ב"ר נחמן: מה כוונת רבנו בענין "משפט" המובא בליקוטי מוהר"ן (ב), שזה נצרך לכל אחד ואחד בדרכי העבודה התמימה. ענהו: להשיג על ה'קאפיקע' של השני. "קאפיקע" שם מטבוע הקטנה ביותר ברוסיה: היטן יענמיס קאפיקע"**. אכן כן, זהו ה"משפטים" שעלנו לשמור, לא להיכשל אף גם בפרוטה קלה בחשש של ממון חברו.

סוד הגלגולים
וכמה מבחילים הם דברי הידגל מחנה אפרים' בפרשייתנו, בזהירות בענייני ממונות. בהקשותו

הַמְיֵשׁךְ פְּנִינֵי פְּרִשָּׁה

זמן טובא עד שנסלק לו מעט מעט את הכל. יעו"ש.

ואפשר לדייק בדבריו, שכן כתוב פה במצוות הלוואה לשון **"עמי"**, שאינו כתוב בשאר המצוות - המובא כאן בפרשת משפטים, ד"עמי" כולל **כלל עם ישראל** וכמובא הרבה בגלות מצרים **"שלח את עמי"** ועוד. **דממצוה זו למדים על כלל עם ישראל להיזק במידותיו, ולוותר לזולת. ויעוין במד"ר** (פרשה ל"א) בכתבו: **"אם כסף תלוה את עמי**, הדא הוא דכתב (תהלים קיב, ה): טוב איש חונן ומלוה יכלכל דבריו במשפט, אין בריה שאינה חייבת לאלוקים, אלא שהוא חנון ורחום ומוחל על כל הראשונים, שנאמר (תהלים עט, ח): אל תזכר לנו עונות ראשונים..." כן אפשר להוסיף על תיבת: **"את העני עמך"** - ובדברי רש"י: **"הוי מסתכל בעצמך כאילו אתה עני"**, דזהו גם כן באותו רעיון; לחשוב על שאנו מלווים ממנו ית' כביכול, וכשם שאנו רוצים שלא יהיה עלינו כנושה - כך אנו צריכים להיזהר לא להיות לאחרים **"כנושה"**.

"ובשר בשדה טרפה לא תאכלו לכלב תשליכון אותו" (כ"ב לו) רמז לדברי חז"ל (קידושין מ:): **"האוכל בשוק הרי זה דומה לכלב"**. וזה: **"ובשר בשדה... לא תאכלו"** - **"לכלב תשליכון אותו"**.

"וחדלת מעזב לו עזב תעזב עמך" (כ"ג י"ב) בדברי רש"י על: **"וחדלת מעזב לו"**, **"בתמיהה"**. העזרה לזולת - גם לשונאך, נאמרה בלשון **שאלה ותמיהה**, שזה משנה תוקף. ובדברי הגר"ח (יומא כ"ח:): על דברי חז"ל: ששאלו לכה"ג: **"האיר כל המזרח עד שבחברון?"** באמרו: **"בלשון שאלה"**. כלומר **הבט וראה בטוב שלא תטעה"**. וכן במפרשי ההגדה על שאלת **"מה נשתנה"** שזה בלשון **שאלה**. שמכאן נוכל ללמוד גודל הציווי, השאלה הנוקבת, והתמיהה של: **"וחדלת מעזב לו" ? ? ?**

"למען ינוח שורך וחמורך וינפש בן אמתך והגר" (כ"ג י"ב) אצל שור וחמור כתוב: **"ינוח"**, וב' **בן אמתך**, והגר' כתוב **וינפש**, אפ"ל ע"פ המובא בליקוטי מוה"ר"ן (קכ"ו) על הפסוק: (שמות ל"א): **"שבת וינפש"** - **"כיון ששבת וי אבדה נפש"** (ביצה טז). "שמחמת גדל התענוג של הניפש יתר שבת בשבת", על כן מתחילים תכף להתגעגע ולהצטער על אבדת הנפש **במציאות שבת"**.

ולכך בשביתת השבת של: **בן אמתך ועבדך**, שיש להם: **נפש'**, (נפש יש לכלל בני אדם, לפי מדרגתם, זוהר ח"א ס"ב, ועוד) כתוב: **"וינפש"** - מלשון **"נפש"** אך ב**שורך וחמורך** שאין להם **נפש'** כתוב רק: **"ינוח"**.

"את אימתי אשלה לפניך" (כ"ג כ"ז) לשון: **"שליחות"** אפ"ל שבת אפוקי: **"שליחות המרגלים"** לא"י שלא קירבם לא"י, וכאן בהבטחתם על ארץ ישראל, אמר הקב"ה בלשון: **"אשלה"**, שכיבכול - הוא ישלח.

כן יש לומר; שרמזו כאן: **גאולה ראשונה**, וגאולה אחרונה, שהם ע"י: **"שליח"**, וכדברי המדרש (בסיקתא רבתי ד): **"משה גאלם בשליחות ואליהו וגאלם לעתיד לבא בשליחות"**.

עוד יש לומר: **"אימתי אשלה לפניך"** אשלה לפניך: זה מידת היראה, **ראשית חכמה יראת ה'**, ובדברי רבנו: **שעיקר ההתחלה זה: יראת העונש'**. וזהו דיוקן: **"אשלה לפניך"** - לפני הכל.

וגם נלמד מכך דרכי ההתחזקות במידת ה'יראה', כנכתב: **"לפניך שילך לפני האדם בכל מקום"**, וכמובא בדברי מוהר"ן" (בהמה טהורה ד): **"ואפילו מי שנפל מאד ח"ו, אפילו אם נפל לעבירות ח"ו, צריך לו ג"כ שיהי לו יראה גדולה מהשי"ת, לחזק את עצמו בכל נקודה ונקודה שיוכל למלט נפשו מרע ולמשוך עצמו לאיזה טוב"**.

ואפשר להוסיף; שיש כאן ג' אותיות: א. א' **אימתי אשלה**, כנגד ג' מיני יראה הנצרכים - כמובא בדברי רבנו (ליקו"מ ס'): **ששלימות היראה הוא בג' בחינות: מורא שמים. ומורא רבך. ומורא אב ואם.**

סיפורים מאירים

"יראה כל זכורך אל פני האדון ה'" (כ"ג יז)

"מאן פני האדון... דא רבי שמעון בר יוחאי" (זוהר בא לח ע"א)

שבת במירון - בימים ההם

קיץ תשי"ט, ציון הרשב"י במירון היה מקום של שממה וריק מאדם ברוב ימות השנה, מלבד ז' באדר ול"ג בעומר שבהם המונים נהרו אליו. חורשות ויערות נראו מכל צד, חורבות ומערות נשקפו מכל עבר. הרי הגליל שסגרו מסביב העצימו את תחושת הבדידות מחד גיסא ואת הוד הבריאה מאידך גיסא. ולהוד יצורים זה מתרפק לו החסיד הנודע רבי משה בורשטיין, הוא הגיע אל הציון כדי לבקש את ה', כאן במירון הוא מוצא את כל תענוגות הבריאה. הוא חש מעין עולם הבא. מתמיד היה בסניעותיו למירון כבר בשנים ההם, נכנס היה בשמחה אל מערת הציון בהתרגשות וחרדת קודש, קרב אל המצבה ונשקה בחום ולאחר מכן התמקם קרוב לציון וסופך שיצון בורשטין לבו. בר"ח שבט תשי"ט החל לנסוע פעם בשבועיים למירון - שבת אחת במירון ושבת אחת בקטמון. היו אלה זמנים שמירון רחוקה הייתה גאוגרפית, ורחוקה הייתה רגשית מלב רבים שכף רגלם לא דרכה בה. הם עדיין לא טעמו את טעם מירון של מעלה. הפעם החליט רבי משה לקחת עמו למירון את בנו ר' חיים, עדין בחור צעיר לימים, כדי להעתיך בתפילה ולספוג קדושה.

הם ארזו ספרים, מזון וביגוד במזוודת הפח שהובאה מהשבי הירדני, ופנו לאוטובוס קו 4 שיסיעם לתחנה המרכזית במרכז העיר. שם המתינו השניים לאוטובוס שיסיעם לתל אביב, משם החליפו אוטובוס ונסעו לחיפה, ובחיפה עלו לאוטובוס נוסף שהסיעם למירון.

דרך לא קלה הם עשו בכבישים הסלולים למחצה, שילדת פח האוטובוס להטה בקיץ וקפאה בחורף, אולם לבו של רבי משה היה מלא רנה ושמחה לקראת פגישתו עם התנא רשב"י הקדוש.

לבסוף, לאחר טלטלות ותחנות ועיכובים עצר האוטובוס בתחתית ההר, בכניסה למושב מירון. **"אהה, רַב שְׁיָמְעוּ, רַב שְׁיָמְעוּ"**, פסע רבי משה לעבר שערי המושב וכבר הוא נושם את הקדושה. את מעלה ההר עד לציון עשו רבי משה ובנו ר' חיים ברגלים קלות כצב. ההשתחוות על הציון דמתה לתינוק המתרפק בכסות אביו - וההכנות לקראת שבת החלו לדחוק.

אחרי שחלפו הציון שישם לצרכים שונים: **"אחשתי המאכלים, לארון ספרים, ועוד ועוד..."** היעדר תאורה לא הפריע להם, הם ניהלו את שבתם לאור הנרות, וכותלי ההיכל של הציון היו עבים מספיק כדי לשמור על טמפרטורה סבירה בכל מזג אוויר.

קר מעט? נו... הרוח נושבת? נו... יחדיו מתכנסים הם רבי משה ובנו פנימה בתוך המערה, והרי מקום עבור השניים יש בה די והותר.

כי מי מלבדם כאן עוד אצל רבי שמעון בשבת? חכם אחד או שניים התופסים את החדרים במרפסת למעלה מעל הציון, ומלבדם הכל שומם.

רבי משה הביא למירון נרות חצאי מטר אורכם, ולהם פתילות עבות שידלקו משך 24 שעות. הנרות האירו עוד יותר את ציון הרשב"י ופניו של רבי משה האירו. הנרות הארוכים הללו הוסיפו להאיר ע"י רבי משה גם לאחר שנים, כאשר תאורת החשמל האירה כבר את הציון. תמיד הוא מביאם עמו.

בני המושב עלו להתפלל בציון ורבי משה זכה למניין מכובד בהתרפקו בתפילה לפני קל עליון.

בסיום התפילה הם ירדו חזרה לבתיהם, ובציון נותרו רבי משה ובנו ר' חיים בלבד. הם ערכו שולחן שבת וקיבלו את מלאכי השרת בשירת **"שלום עליכם"**. **"ריבון כל העולמים"** שרו ברגש עלילאי... **"זכור את יום השבת..."** רבי יצחק פתח ואמר... **"קרא רבי משה את קטע ה"זוהר" שנוהגים לומר**

מתוך הסיפור בליל שבת. וכשהחל באמירתו התקרב רבי משה אל ציון התנא רבי אלעזר, רכן מעליו והמשיך לקרוא מתוך הסיפור: **"אמר רבי אלעזר לאבוהי..."** [-אמר רבי אלעזר לאביו...] ופסע משם שוב אל ציון הרשב"י,

רכן מעליו והמשיך לקרוא מהסיפור: **"אמר ליה..."** [-אמר רבי שמעון לבנו רבי אלעזר...] המשיך וסיים מן הכתוב.

וכך תמיד היה נוהגו, שביל שבת קודש אומר את זוהר ליד ציון הרשב"י, ולקראת הסיום בקטע האחרון ניגש לציון רבי אלעזר ואמר שם את הדברים המובאים בשמו, וחוזר לציון הרשב"י.

חשו והרגישו שהוא היה חי את התנאים הקדושים ואת מאמריהם הקדושים...

לסעודת השבת היו אוכלים מקציצות הדגים שהכינה לו זוגתו, והמרק שנשאר בטרמוס היה חי ומזין. לעתים רחוקות זכו במנה נוספת של מרק שהביא עבורם ר' אברהם שווארץ שהתגורר בחדר מעל הציון. לפני שר' אברהם התגורר בחדר זה, היה זה חדרו של חכם סלים ארדעי מצפת.

שינה שבת תענוג: במידה ורבי משה ישן בלילה, העביר את שנתו על ספסל עץ מזדמן, כשבנו ר' חיים גרר מזרון שמצא אי שם, פרש אותו על רצפת המערה של הציון והייתה גם שנתו תענוג.

ו"מי צריך יותר מזה?" אמרו האב ובנו והתכוונו לכך באמת.

אמרו כך גם בניו האחרים של רבי משה שהגיעו עמו לעתים קרובות לשבות שבת אצל הצדיק באתרא קדישא מירון.

גם כשהמציאות נראית "שלא בסדר" אך עם מעט סבלנות וקצת מאמץ מתגלה ה"בסדר"...

זְוִיַת רְאֵיָה <<

מוסדות ברסלב 'אהבת משה'
ע"ש מוהר"ן מברסלב זיע"א

המוסדות הוותיקים והמנוסים דוברי לשון הקודש למעלה משלושים שנה בהכוונת זקני אנשי צ"ל ושיבלט"א

הננו שמחים להודיע

שהחלה ההרשמה לשנה ל"תשפ"ה

לכיתות גן ומכינות, תלמוד תורה, ישיבה לצעירים, הישיבה הגדולה

וחפץ ה' בידניו יצליח בהמשך חיטוך בנינו לתורה, חסידות ויראת שמים בדרכי רביה"ק הנג. מ.ח. זיע"ע

לפרטים וקבלת טפסי רישום
02-5829920